

Mosquito tactics

If you think
small to ha
try going to
a mosquito

Make you are too
have an impact,
to bed with
to in the room.

www.cisv.se/ blog/mosquito

I CISV möts individer och perspektiv. I mötet skapar vi fredsutbildning. Med konkreta metoder och utifrån samhällets utmaningar uppmanar vi till engagemang och aktivt medborgarskap, lokalt och globalt. Utifrån FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och demokratiska principer är CISV Sweden en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, öppen för alla utan särskiljning av något slag. CISV Sweden är en samarbetsorganisation för och sammanslutning av CISVs lokalföreningar i Sverige.

Swedish National Commission for UNESCO

“The Governments of the States Parties to this Constitution on behalf of their peoples declare: That since wars begin in the minds of men, it is in the minds of men that the defences of peace must be constructed; That ignorance of each other’s ways and lives has been a common cause, throughout the history of mankind, of that suspicion and mistrust between the peoples of the world through which their differences have all too often broken into war; ... In consequence whereof they do hereby create the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization”.

Adopted in London Nov 16th 1945 these the opening words of the constitution of the Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO, still hold to be true and more than 60 years later still can inspire the youth of the world to work for a better, more dignified, just and peaceful world.

The Swedish National Commission for UNESCO is happy to be associated with this project and of its collaboration with CISV Sweden, we see this project as an important part of our work to fulfil the aims of UNESCO.

Mosquito tactics

2009-03-06

Mosquito tactics bygger på ‘Peace education in the educational approach of CISV International’, en magisteruppsats i mänskliga rättigheter och fredsutbildning av Rodolfo Zúñiga.

Redaktionellt team: Adam Axelsson, Louise Dane, Cecilia Elmqvist, Daniel Frelén, Victoria Frelén, Teresa Hansson, Ola Isaksson, Marcos Tourinho och Rodolfo Zúñiga.

Projektledare: Rodolfo Zúñiga

Projektkoordinator och layout: Adam Axelsson
Text: Ola Isaksson

Foto: Johan Sundell (ej sid 48-55)

Illustrationer: Jens Grönberg

Översättning till engelska: Victoria Frelén

Tack till: Denise Farrar, Kiran Hingorani, Cecilia Hjalmarsson, Jens Johansson, CISV Malmö-Lund, Kerstin Mörk, Gustaf Stenlund och Sara Svensson.

Projektet ‘Mosquito tactics’ finansieras av CISV Sweden, Svenska Unescorådet och Folke Bernadotte-akademien.

Mosquito tactics

a coffee table book about peace education

11	<i>Fanns fred?</i>
12	Krig och fred
15	Strukturellt våld
18	Positiv fred
27	<i>Ingen är född till förtryckare</i>
29	Världsmenborgarna
33	Icke-våld
36	Fyra delar av fred
57	<i>Fred hell enkelt?</i>
58	Vad gör dig förbannad?
65	Attityd, förmåga och kunskap
68	Lära sig genom upplevelser
70	Förstå, upptäck, skapa
81	Fredsinriktiv – dags för förändring
82	Förändra och förbättra
88	Fredsutbildning i praktiken
90	Aktivt deltagande
94	Skapa ditt projekt
101	Porträtt
109	<i>En bok, om fred</i>

NEDE
THE
FRID
POLIX
FACE
HIDDEN
AND
MIRA

hip

Världen är ingen rättvis plats. Resurserna är ojämnt fördelade mellan regioner och inom städer. En del människor har inte tillgång till rent vatten medan andra kan åka till andra sidan jorden på en fem veckor lång semester. Ojämligheterna, såväl de globala som de lokala, är en viktig förklaring till de många våldsamma konflikter som dagligen äger rum. Därför är det viktigt att alla hjälps åt med att motverka de grundläggande problem som skapar konflikter. Det handlar om att förstå att det man gör varje dag är en del av en kultur, och hur du själv i vardagen kan vara med att omvandla en orättvis kultur till en mer rättvis.

Finns fred?

Krig och fred

Krig och fred har länge beskrivits som varandras motsatser. Men alla håller inte med om det. Fred är inte motsatsen till krig och handlar om betydligt mer än frånvaro av väpnade konflikter och stridsvagnar på gator. Därför är det i år, 2009 när den här boken trycks, inte ens fred i exempelvis Sverige eller Costa Rica – länder som inte har varit i väpnad konflikt på över hundra år.

Det finns olika former av våld. Direkt våld är allt från krig mellan länder till slagsmål och mobbing. Indirekt eller strukturellt våld, som det också kallas, är till exempel ojämlikheter mellan män och kvinnor och rasism.

Därmed råder det inte fred bara för att landet du bor i inte krigar med något annat land. Fred omfattar istället saker som människor behöver för att må bra och utvecklas. Det är viktigt att komma ihåg att vi alla tillhör samhället och har möjlighet att påverka varandras möjligheter. Vi har ett gemensamt och individuellt ansvar gentemot varandra.

Mycket i världen begränsar våra förutsättningar. Det kan handla om vad andra tycker om den familj du växer upp i, i vilket land du bor, vilken sexuell läggning du har, om du har tillgång till rent vatten, behöver gå flera mil om dagen för att komma till din skola eller om det finns naturområden eller någon park i närheten av ditt hem.

“Me da igual que el vaso esté medio lleno o medio vacío si no sacia tu sed.”

ISMAEL SERRANO

Med en starkare kunskap om andra människor och deras liv blir det enklare för oss alla att samarbeta. Att lära sig hantera konflikter som uppstår då människor från olika bakgrunder möts är viktigt såväl på lokal som global nivå.

Det är sånt här den här boken handlar om.

Med kultur menas hur vi människor inom ett samhälle, inom en familj, i ett fotbollslag, i ett kompisgäng eller i en stad betar oss mot varandra. Det är ett antal oskrivna regler och förväntningar som ibland ses som självklara – sånt som gör att vi ska kunna leva tillsammans. Alla kulturer förändras och utvecklas hela tiden på grund nya kombinationer av åsikter, tankar, perspektiv och behov.

Rasism, sexism, nationalism, åldersfixering, maktmissbruk, korruption, homofobi, masochism, etnocentrism och elitism. Det är några exempel på vad som räknas till strukturellt våld – det som hindrar eller begränsar människor från att leva ut sina drömmar och mål i livet.

*Är du viktig i samhället?
Tar du ansvar för din omgivning?*

Positiv fred

*Hur beter du dig?
Bidrar du till fred där du bor?*

Är man lyckligare när man har "större" möjligheter till självutveckling? Hör utveckling och att kunna utvecklas ihop med hur lycklig man är? Titta gärna på New Economics Foundations lycko-forskning och diskutera varför ett land som Colombia, där det råder krig, ligger högre än exempelvis Sverige på listan över var människor är lyckligast. Se listan på: www.happyplanetindex.org

Kalla kriget kallas den spända stämning som rådde mellan västmakterna och kommunistländerna efter andra världskriget och som pågick fram till 1989/1990. Länderna byggde upp sina vapenlager för att hela tiden vara en större militärmakt än sin fiende. Berlinmurens fall blev en viktig symbol för att det kalla kriget var över.

Kalla kriget eller kalla freden?

Det finns mycket som begränsar människors liv och har en avgörande betydelse för våra olika livsöden, vår livslängd och frihet. Strukturellt våld som rasism, sexism, fattigdom och brist på utbildning måste bekämpas för att det ska råda fred. Vägen dit kan kännas lång. Inte minst eftersom det ofta är svårt att peka ut vem som utövar diskrimineringen och det strukturella våldet. Ofta handlar det om traditioner och invanda mönster som kan vara svåra att få människor att sluta följa. Och vem är det egentligen som är utsatt och vem är skyldig?

Fred beskrivs alltför ofta som ett tillstånd som bara råder mellan länder. Denna form av fredsbeskrivning kallas för negativ fred eftersom freden inte ses som ett naturligt tillstånd utan snarare som en motsats till krig.

Den här boken vill istället visa att fred är ett sätt att bete sig på i vardagen. I fokus finns det som kallas för positiv fred och fredskultur. Fred är ett sätt att leva och inte bara ett mål. Det är inte motsatsen till krig utan frånvaro av strukturellt våld.

När alla får göra vad de kan

Alla i ett samhälle kan inte bli astronauter eller operasångare, men människor som har potential och en vilja att bli det ska ha samma förutsättningar att förverkliga sina drömmar. Det ska inte spela någon roll i vilken stadsdel du växer upp, i vilken familj du är född eller hur du ser ut. Är du riktigt bra på matematik ska inga former av strukturellt våld hindra dig från att studera rymdforskning. Om du är bra på att sjunga borde du ges samma möjlighet att utveckla dina talanger.

Först när människors olika potential och förmågor har samma utrymme råder det fred. Men det handlar inte bara om utbildning och karriär. Människor måste också ha utrymme att leva sitt vardagliga liv som de vill. Två män som lever tillsammans ska ha rätt att få kalla sig för ett par eller familj, precis lika mycket som en kvinna och en man har rätt till det. På många platser utsätts däremot homosexuella för hot och diskriminering på grund av hur de valt att leva, vilket är ett tydligt exempel på strukturellt våld.

Enskilda personer ska ha rätt att leva som de vill, så länge de inte skadar andra. Det är något som gynnar samhället i sin helhet. När människor utvecklas och känner sig delaktiga i samhället stärks det. Möten och utbyten gynnar oss alla.

Johan Galtung

Johan Galtung (född 1930) är en norsk professor och en av de mest kända freds- och konfliktforskarna i världen. Några begrepp från hans forskning, indirekt och direkt våld och positiv och negativ fred, används i den här boken. Johan Galtung har tidigare varit medlare i ett flertal internationella konflikter. Han har också skapat begreppet fredsjournalistik (peace journalism). Fredsjournalistik bygger på att reportrar och fotografer inte bara ska rapportera om våldet utan även om dess bakomliggande orsaker. Galtung menar att kunskaper om konflikternas bakomliggande orsaker är lika viktiga att belysa som det fysiska våldet.

Han har även skrivit barnboken En flygapelsin berättar. I den reser Flygapelsinen runt världen och upplever hur människor bråkar om en mängd olika saker men också hur vi kan lösa konflikter.

“Alla författare borde skriva en barnversion av sina böcker.”

JOHAN GALTUNG

Samhällsstegen

Samhällsstegen är en aktivitet som handlar om maktfördelning i samhället och om strukturellt våld. I aktiviteten rangordnar deltagarna bilder på olika människor och diskuterar sedan olika personers förutsättningar i samhället och vad som gör att någon hamnar högt eller lågt i hierarkin.

Syfte: Att reflektera över samhället omkring oss och vad som påverkar människors förutsättningar

Material: Bilder (klipp ut bilder ur tidningar som representerar en mångfald av människor)

Tid: 40 min

Ålder: 13+

Antal deltagare: max 30 personer i en grupp

Instruktion

Börja övningen med en kort brainstorm om vad makt är. Innebär det egenmakt eller makt över resurser, till exempel? Dela ut en bild till varje deltagare i rummet. Om det är många deltagare kan du låta två personer dela på en bild. Förklara att golvet i rummet representerar samhället. Vid den ena väggen finns det mycket makt och vid

den andra väggen lite makt. Be deltagarna att en och en, under tystnad, placera ut bilderna på den plats på golvet där de tror att deras person hamnar, i förhållande till hur mycket makt de har. När det är klart, be varje deltagare motivera placeringen av sin bild. Diskutera sedan med gruppen om de är överens om hur bilderna hamnat. Om någon inte håller med om hur en bild är placerad, be den personen flytta på bilden och motivera varför. Vrid och vänd gärna på diskussionen genom att berätta mer om bilderna. Lägg gärna till saker kring sexuell läggning, kroppsliga funktioner och så vidare för att se om gruppen skulle placera bilderna annorlunda då.

Diskussion

Vad gör att någon hamnar högt/lågt i hierarkin?

Vilken betydelse har strukturellt våld för hur mycket makt någon har?

Vad händer när någons förutsättningar (t.ex. sexuell läggning) förändras lite?

Vad kan vi göra för att förändra att samhället ser ut som det gör?

Aktiviteten är hämtad från O/LIKA – ett metodmaterial mot fördomar och diskriminering

*LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
ISBN 987-91-975453-9-6*

Miljödiskussion mitt i ingenstans

Seminar Camp, Västerås, juli 2008

Mitt ute i skogen utanför Västerås arrangerades under sommaren 2008 seminarielägret "Middle of nowhere". "Framförallt möjligheten att få bygga upp en mångkulturell tillvaro i ett eget minisamhälle var det som engagerade deltagarna", berättar Sofie Smith, ansvarig. 25 unga, 17 och 18 år gamla, deltog och diskuterade bland annat media och vad begreppet kultur egentligen är för något.

Seminar Camp

Ålder: 17-18

Antal dagar: 21

Antal deltagare: 30 samt 5 projektledare (ålder 21+, från olika länder)

Seminar Camp är lägerbaserade projekt där ungdomarna helt och hållet har ansvar för projektets tema, beslutsprocesser, dagsschema och innehåll. Projekten är intensiva interkulturella upplevelser där ungdomarna lär sig ta stort ansvar, demokrati och konflikt hantering. Projektledarna stöttar ungdomarna i deras vilja.